

Euroopa
Komisjon

ÜHENDKUNINGRIIGIS ELAVATE ELI KODANIKE ÕIGUSED, KUI REALISEERUB KOKKULEPPETA STSENAARIUM

Märts 2019

Kokkuleppeta stsenaariumi korral reguleeritakse pärast väljaastumise kuupäeva ELi¹ kodanike õigusi Ühendkuningriigis Ühendkuningriigi õigusega, mille tõlgendamisel tuleb arvesse võtta Ühendkuningriigi Euroopa inimõiguste konventsioonist tulenevaid kohustusi. Enamik käesolevas teabelehes esitatud infost põhineb Ühendkuningriigi teadaannetel.

Olen ELi kodanik, kes elab Ühendkuningriigis. Kas mul on endiselt õigus elada Ühendkuningriigis pärast Ühendkuningriigi väljaastumist?

Ühendkuningriigi valitsus on märkinud, et ta „soovib kinnitada Ühendkuningriigis elavatele ELi kodanikele ja nende pereliikmetele, et ka kokkuleppeta stsenaariumi korral võivad nad Ühendkuningriiki jääda.“

Vt Ühendkuningriigi valitsuse poliitikadokument kodanike õiguste kohta kokkuleppeta Brexiti korral².

Mida pean ma ELi kodanikuna tegema, kui ma soovin Ühendkuningriigis edasi elada?

Kui te olete **ELi kodanik, kes saabus Ühendkuningriiki enne väljaastumise kuupäeva**, ja te kavatsete pärast 31. detsembrit 2020 Ühendkuningriigis edasi elada, peate taotlema uut Ühendkuningriigi sisserändestaatus (püsielaniku staatus või ajutise elaniku staatus). Te peate uut sisserändestaatus taotlema isegi siis, kui te olete varem kehtinud eeskirjade alusel saanud alalise elaniku staatuse. Lisateavet uue sisserändestaatuse kohta leiate [Ühendkuningriigi valitsuse veebilehelt](#)³.

Kui te olete **ELi kodanik, kes saabub riiki pärast väljaastumise kuupäeva**, võetakse teid vastu Ühendkuningriigi sisserände-eeskirjade kohaselt ja te peate taotlema luba Ühendkuningriiki sisenemiseks või seal viibimiseks. Lisateabe saamiseks vt Ühendkuningriigi valitsuse [poliitikadokument sisserände kohta alates 30. märtsist 2019 kokkuleppe puudumise korral](#)⁴.

Pange tähele, et kui te olete liri kodanik, ei pruugi te uut sisserändestaatus taotlema, kui teie suhtes kehtib ühise reisi piirkonna kord.

¹ Käesoleva teabelehe kontekstis tähendab „EL“ 27 ELi liikmesriiki pärast Ühendkuningriigi lahkumist EList.

² <https://www.gov.uk/government/publications/policy-paper-on-citizens-rights-in-the-event-of-a-no-deal-brex>

³ <https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families/applying-for-settled-status>

⁴ <https://www.gov.uk/government/publications/eu-immigration-after-free-movement-ends-if-theres-no-deal/immigration-from-30-march-2019-if-there-is-no-deal>

Ma olen ELi kodanik. Milline on minu perekonnaliikmete staatus, kui nad elavad Ühendkuningriigis, kuid pole Ühendkuningriigi kodanikud?

Kui te olete ELi kodanik, peavad teie perekonnaliikmed (välja arvatud Ühendkuningriigi kodanikud) teiega Ühendkuningriigis teatavaks tähtjaks ühinema. Lähisugulased peavad taotlema teiega ühinemist 29. märtsiks 2022. Uued abikaasad ja registreeritud partnerid (st isikud, kes on sellisena registreeritud pärast väljaastumise kuupäeva) ja teised ülalpeetavad sugulased peavad taotluse esitama 31. detsembriks 2020. Kui teie perekonnaliikmed ei esita taotlust nendeks kuupäevadeks, peavad nad taotlema luba rangemate Ühendkuningriigi sisserännet reguleerivate õigusaktide alusel, mis kehtivad sel ajal, kui nad taotluse esitavad.

Millised on minu kui ELi kodaniku õigused seoses töö ja sotsiaalkindlustusega?

Alates väljaastumise kuupäevast sõltub teie õigus töötada Ühendkuningriigi õigusest. Teil soovitatakse uurida Ühendkuningriigi asjaomastest asutustest, millised õigused on teil pärast väljaastumise kuupäeva sotsiaalkindlustushüvitistele, nagu haigushüvitised, peretoetused, pension, invaliidsus ja töötushüvitised.

Ühendkuningriigi valitsus on teatanud⁵, et ELi kodanikud ja nende pereliikmed saavad Ühendkuningriigis elada, töötada ja pääseda juurde sotsiaalkindlustushüvitistele samamoodi nagu praegu. Komisjon loodab, et need kinnitused saavad peagi ametliku vormi.

Soovitame toimida nii:

- kontrollige tingimusi Ühendkuningriigis töötamise jätkamiseks. Näiteks võib teil vaja olla töölooba. Kui töötate Ühendkuningriigis ja elate ELis, siis võite vajada eraldi dokumenti ka Ühendkuningriigi territooriumile sisenemiseks;
- kontrollige, millistel tingimustel saavad teie pereliikmed jätkuvalt elada ja töötada Ühendkuningriigis;
- kontrollige, millistel tingimustel saavad teie lapsed jätkata hariduse omandamist Ühendkuningriigis;
- uurige asutusest, kus te olete kindlustatud, oma sotsiaalkindlustusõiguste kohta.

Kui olete varem Ühendkuningriigis töötanud, elanud või olnud kindlustatud, soovitatakse teil:

- hankidatõendidomatöö-, elamis- või kindlustusperioodide kohta Ühendkuningriigi sotsiaalkindlustusasutustelt, näiteks riiklikult kindlustuselt;
- viivitamata taotleda Ühendkuningriigi sisserände-eeskirjade alusel kas ajutist või alalist sisserändestaatust.
  - > Lisateabe saamiseks tutvuge [küsimuste ja vastustega Ühendkuningriigi ELi list lahkumise tagajärgede kohta kokkuleppeta stsenaariumi korral](#)⁶
  - > Lisateabe ja abi saamiseks võtke palun ühendust [oma riigi saatkonnaga Ühendkuningriigis](#)⁷.

Milline on minu staatus, kui ma olen nii ELi kui ka Ühendkuningriigi kodanik?

ELi kodanikuna, kellel on ka Ühendkuningriigi kodakondsus, saate te elada Ühendkuningriigis oma Ühendkuningriigi kodakondsuse alusel.

⁵ <https://www.gov.uk/government/publications/policy-paper-on-citizens-rights-in-the-event-of-a-no-deal-brexite>

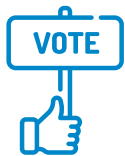
⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/contingency-qanda_en.pdf

⁷ <https://www.gov.uk/government/publications/foreign-embassies-in-the-uk>

Milline on minu staatus, kui ma olen ELi kodanik, kes elab Ühendkuningriigis ning on Ühendkuningriigi kodaniku lähisugulane (nt abikaasa või laps)?

ELi kodanikuna, kes on ka Ühendkuningriigi kodaniku perekonnaliige, peate te taotlema uut Ühendkuningriigi sisserändestaatus (püsielaniku staatus või ajutise elaniku staatus), kui te kavatsete Ühendkuningriigis edasi elada.

Kas mul on Ühendkuningriigis elava ELi kodanikuna õigus hääletada ja kandideerida kohalikel valimistel?

Alates väljaastumise kuupäevast sõltub õigus hääletada ja kandideerida Ühendkuningriigi kohalikel valimistel Ühendkuningriigi õigusnormidest.

Ühendkuningriigi valitsus on teatanud⁸, et ELi kodanikud Ühendkuningriigis saavad jätkuvalt hääletada ja kandideerida 2019. aasta maikuu toimuvatel Inglismaa ja Põhja-Iirimaa kohalikel valimistel. Šoti parlament ja Walesi rahvusassamblee otsustavad ise valimisõiguse andmise üle. Kõik nendel valimistel kohaliku omavalitsusse valitud ELi kodanikud saavad oma ametiaja lõpuni ametisse jääda.

Kas mul on Ühendkuningriigis elava ELi kodanikuna õigus hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel?

Alates väljaastumise kuupäevast peate te liikuma ELi kodanikuna, kes on registreeritud valijaks Euroopa Parlamendi valimistel Ühendkuningriigis, taotlema valijate nimekirja kandmist oma päritoluliikmesriigis, kui te tahate endiselt Euroopa Parlamendi valimistel hääletada. See, kas teil on õigus hääletada välismaal elava kodanikuna, sõltub teie päritoluliikmesriigi õigusest.

Ühendkuningriigis elava ELi kodanikuna peate te küsima oma päritoluliikmesriigist, kas teil on õigus hääletada või kandideerida eelolevatel Euroopa Parlamendi valimistel, mis toimuvad 23.–26. mail 2019. Et valijaid aidata, on Euroopa Parlament koostanud [teabelehed liikmesriikide kohta](#). Neis antakse ülevaade hääletamistingimustest ja riikide kontaktpunktidest⁹.

Teave selle kohta, kas ja kuidas saate Ühendkuningriigist oma päritoluliikmesriigi valimistel hääletada, vt „[Kuidas hääletada välismaal](#)“¹⁰.

⁸ <https://www.gov.uk/government/publications/policy-paper-on-citizens-rights-in-the-event-of-a-no-deal-brex>

⁹ http://www.europarl.europa.eu/unitedkingdom/en/your-meps/european_elections.html#shadowbox/1/

¹⁰ <https://www.european-elections.eu/how-to-vote/from-abroad>

■ Väljaannete talitus

© Euroopa Liit, 2019

Taaskasutamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamine on reguleeritud komisjoni otsusega 2011/833/EL (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39).

Print ISBN 978-92-76-00349-6 doi:10.2775/25819

PDF ISBN 978-92-76-00356-4 doi:10.2775/66208

NA-04-19-221-ET-C

NA-04-19-221-ET-N